

De Metingen

Ouder-kind interactie

Voor en na de interventie zijn bij de vier gezinnen uit de pilot video-opnames gemaakt van de interactie tussen ouder en kind tijdens twee situaties (boekje lezen en samen spelen). De opnames zijn vertaald, in vertaling getranscribeerd, en daarna gecodeerd. Om te kijken of het toepassen van Hanen-principes en het beurtgedrag is veranderd, zijn de volgende twee maten berekend (in navolging van Baxendale & Hesketh, 2003).

$$\text{PARESP} = \frac{\text{ouderuitingen imiteren} + \text{expanderen}}{\text{totaal aantal ouderuitingen}}$$

PARESP geeft aan in welke mate ouders hun kind volgen door uitingen te imiteren en uit te breiden (toevoegen). Een hogere PARESP betekent dus dat de ouder relatief vaker Hanen-principes toepast.

$$\text{PROPUTT} = \frac{\text{alle kinduitingen}}{\text{alle ouderuitingen}}$$

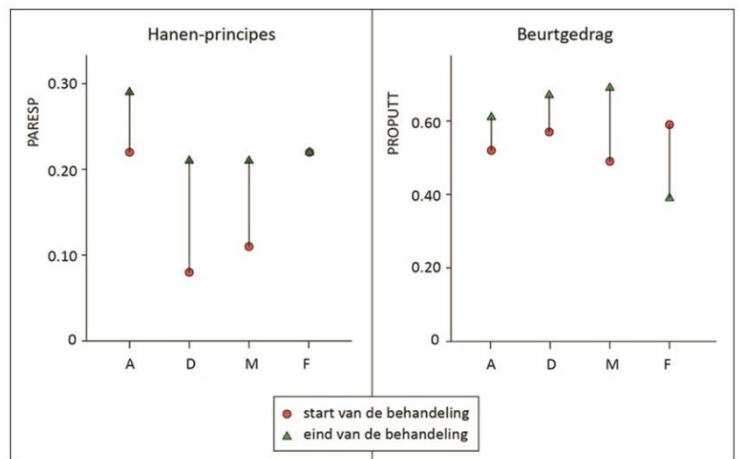
PROPUTT is een maat voor beurtgedrag. Een hogere PROPUTT, dat wil zeggen relatief meer uitingen van het kind, is een indicatie voor meer gelijkwaardigheid in bijdrage aan het gesprek tussen ouder en kind.

Interpretatie

De uitkomsten (zie Tabel en Figuur) laten zien dat in drie van de vier casussen beide maten (PARESP en PROPUTT) gedurende de interventie zijn gestegen: de ouders van A, D en M gebruiken na de interventie naar verhouding meer uitingen waarin zij de uiting van het kind imiteren of uitbreiden (PARESP stijgt) en de verhouding tussen het aantal uitingen van ouder en kind is meer in balans (PROPUTT stijgt).

F laat een ander patroon zien: de mate waarin de ouder uitingen van het kind imiteert en uitbreidt tijdens deze opnames blijft het zelfde (PARESP blijft gelijk). Tijdens de tweede opname gebruikt de ouder naar verhouding meer uitingen in vergelijking met het kind dan zij voor de interventie deed (PROPUTT daalt).

Bij casus M, A, en D is voldoende medewerking van het kind aan de activiteit bij zowel de eerste als de tweede meting. Casus F is dit bij de eerste meting ook het geval. Bij de tweede meting van F was de medewerking wisselend.

Bij F bleken ook andere ontwikkelingsaspecten mee te spelen. In de begeleiding van ouders is veel aandacht geschonken aan het omgaan met opstandig gedrag. Bij opstandig gedrag werd geadviseerd om een meer directieve opvoedhouding aan te nemen. Dit heeft mogelijk invloed gehad op de interactiestijl van moeder tijdens de eindmeting (PARESP). F toont dan namelijk opstandig gedrag, in de zin van niet mee willen doen, en dus minder spreken. Moeder reageert daar op door juist meer de leiding te nemen, in plaats van te volgen. Moeder spreekt ongeveer evenveel als tijdens de eerste meting (136 => 131), en F spreekt juist minder (80 => 51). Dit zorgt voor een lagere PROPUTT. Gemiddeld over de vier casussen is het verschil in PARESP tussen de voor- en nameting 0.08 (sd = 0.06) en het verschil in PROPUTT 0.05 (sd = 0.17). Een gepaarde t-toets (twee-zijdig) geeft aan dat deze verschillen niet significant zijn, hoewel het verschil in PARESP marginaal significant is ($t(3) = 2.7$, $p = .07$). Als casus F buiten beschouwing wordt gelaten is de stijging in PARESP (gemiddeld 0.10, $sd = 0.03$) wel significant ($t(2) = 5.8$, $p < .05$) en de stijging in PROPUTT (gemiddeld 0.13, $sd = 0.06$) marginaal significant ($t(2) = 3.7$, $p = .07$).

Samenvatting

Drie van de vier ouders lijken de Hanen-principes na de interventie iets beter in te zetten dan voor de interventie. Ook het beurtgedrag tussen ouder en kind lijkt na de behandeling iets meer in balans dan voor de behandeling. Het is echter niet met zekerheid te zeggen dat deze vooruitgang veroorzaakt wordt door de interventie. Daarvoor is een grotere steekproef en een vergelijking met een controlegroep nodig. Wat betreft het gebruik van de thuistaal is er een gemengd beeld. Soms blijft het hetzelfde (A, en M), soms neemt het toe (F), soms neemt het af (D).

Tabel Resultaten analyse spontane taal

Casus	Meting	Leeftijd	PARESP	PROPUTT	Thuis taal	Nederlands	Gemengd
A	voor	3;8	40/177 = 0.22	92/177 = 0.52	0%	100%	0%
	na	4;3	32/109 = 0.29	66/109 = 0.61	0%	100%	0%
D	voor	3;7	9/119 = 0.08	68/119 = 0.57	64%	28%	8%
	na	3;1	28/135 = 0.21	90/135 = 0.67	44%	47%	9%
M	voor	4;2	11/104 = 0.11	51/104 = 0.49	100%	0%	0%
	na	4;8	32/154 = 0.21	106/154 = 0.69	98%	2%	0%
F	voor	3;0	30/136 = 0.22	80/136 = 0.59	15%	75%	10%
	na	3;7	29/131 = 0.22	51/131 = 0.39	37%	46%	14%